

Program eliminacji odry, różyczki i różyczki wrodzonej

Dr med. Iwona Paradowska-Stankiewicz

Konsultant Krajowy w dziedzinie Epidemiologii

Zakład Epidemiologii NIZP-PZH

Warszawa, 19 kwietnia 2016r.

A zaczęło się tak .....

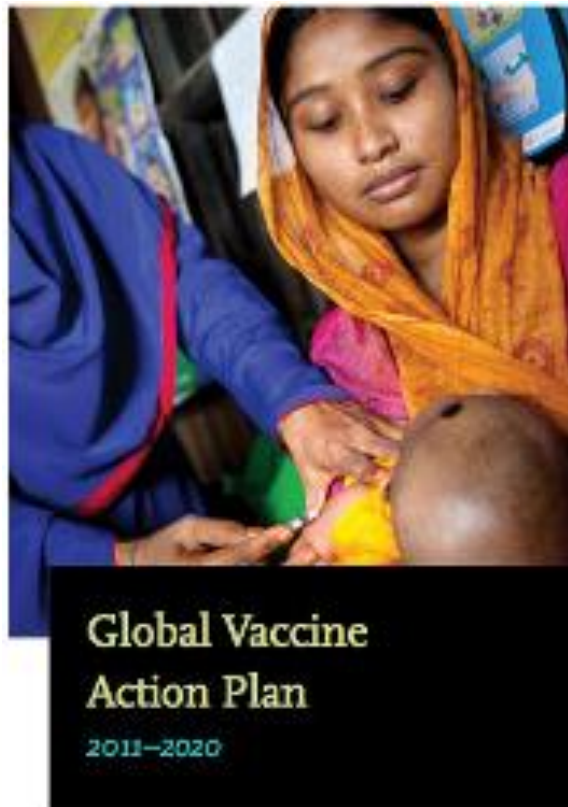
- Od 2003 r. światowy program zwalczania odry i różyczki
  - W maju 2012r. Światowe Zgromadzenie Zdrowia podjęło deklarację o wyeliminowaniu w skali świata do 2020 roku odry i różyczki 5 na 6 regionów świata
  - Deklaracja ta wynika z dotychczasowych doświadczeń ze zwalczania odry i różyczki. W skali świata w okresie 2000-2010 zredukowano liczbę zgonów z powodu odry z 535 000 do 139 000 (głównie w Indiach - 47% i Afryce - 36% wszystkich zgonów).
  - Zgodnie z planem do 2015 roku planowana była redukcja zgonów o dalsze 95%.
- W regionie amerykańskim** ostatnie rodzime zakażenie odrą miało miejsce w 2002 r., a ostatnie rodzime zakażenie różyczką w 2009 r.

Założenia planu eliminacji odry i różyczki

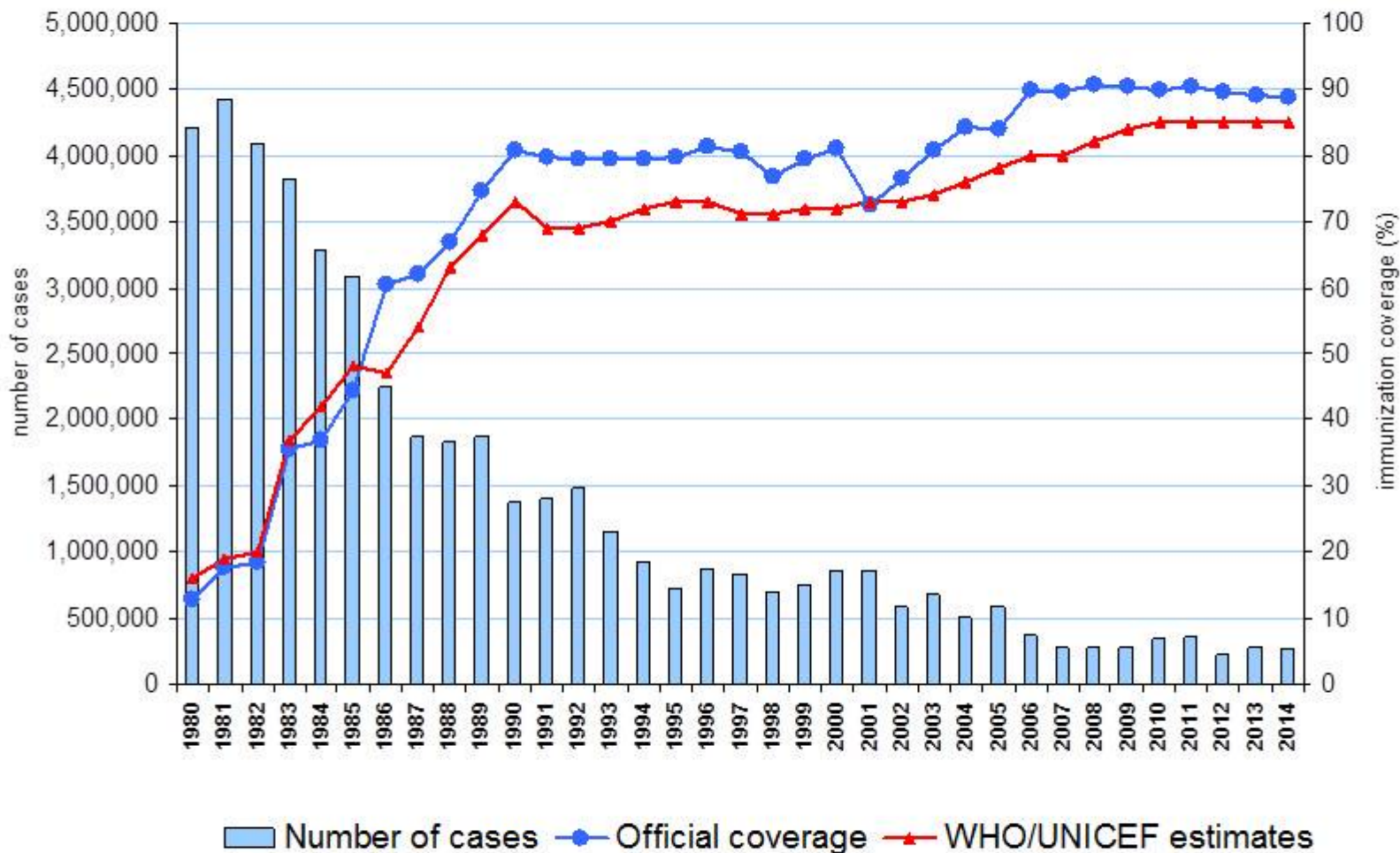
- Decyzja WHO o eliminacji odry i różyczki w 2010 r.
  - Dla regionu europejskiego za datę eliminacji odry i różyczki przyjęto 2015 r.
  - Przedłużenie czasu do realizacji celu.
-

Założenia planu eliminacji odry i różyczki

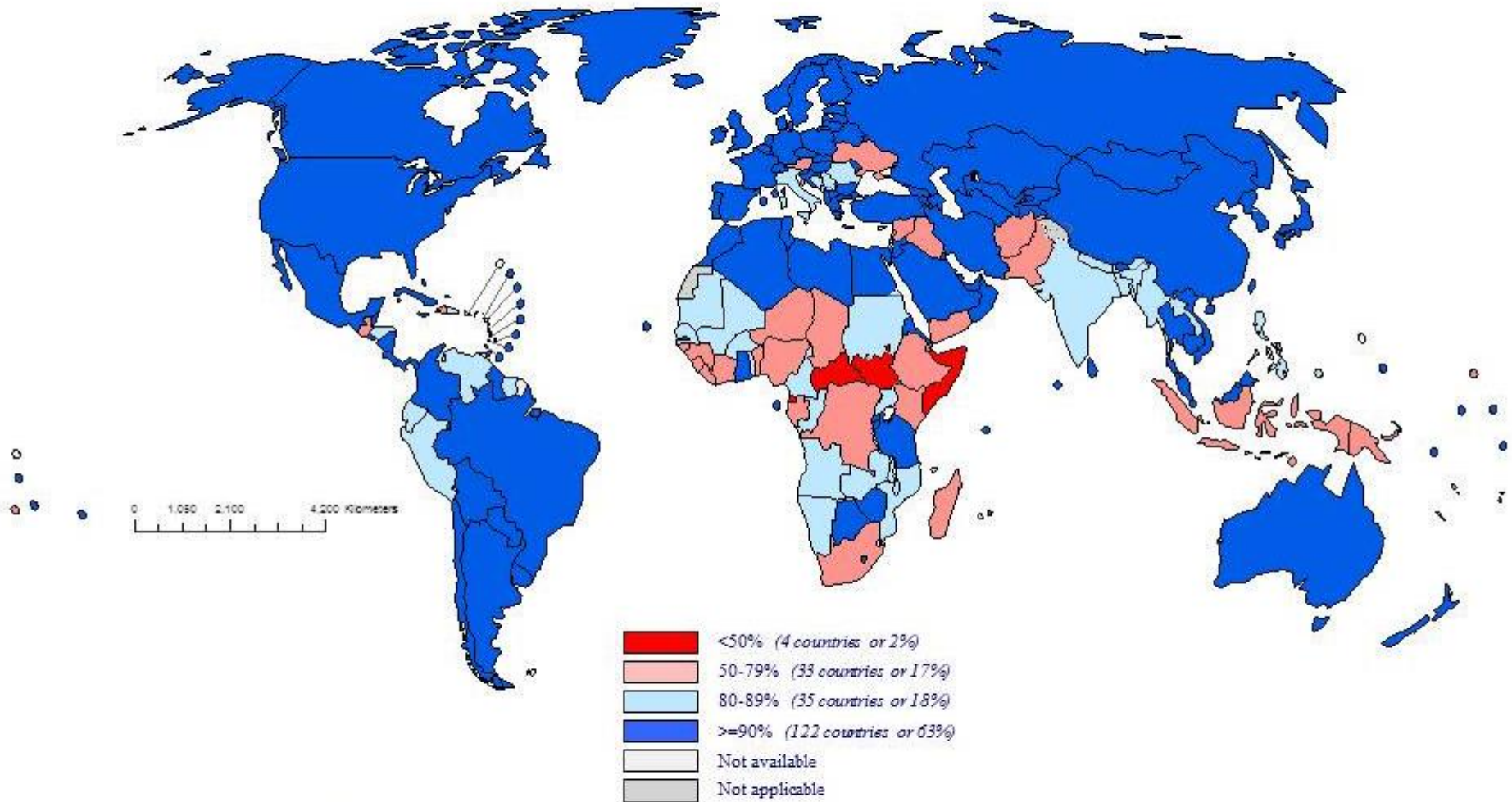
- **Global Vaccine Action Plan 2011 – 2020**

Measles global annual reported cases and MCV coverage, 1980-2014

Immunization coverage with 1st dose of measles containing vaccines in infants, 2014

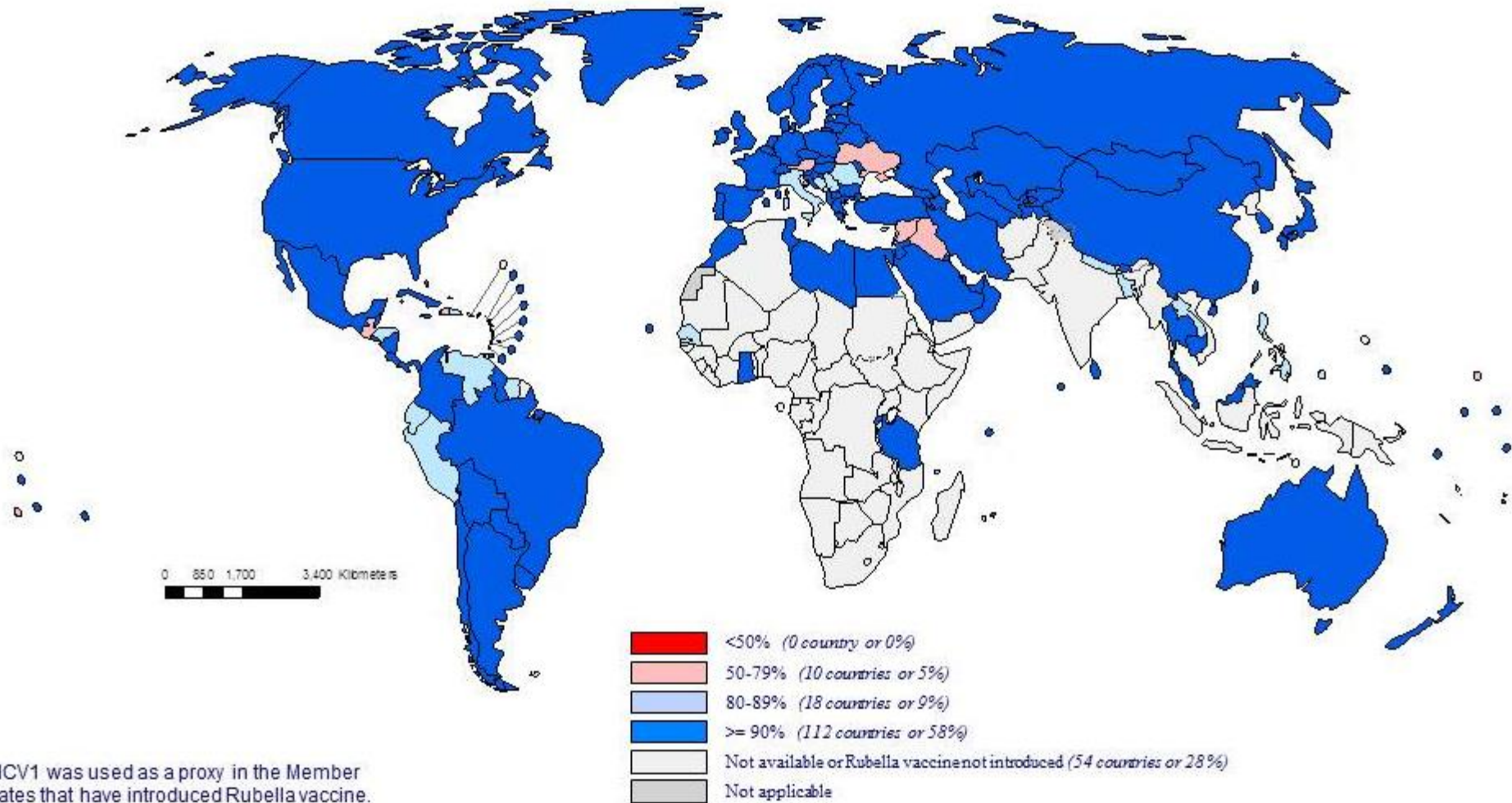

Source: WHO/UNICEF coverage estimates 2014 revision, July 2015. Map production: Immunization Vaccines and Biologicals, (IVB). World Health Organization
Date of slide: 16 July 2015

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement. © WHO 2015. All rights reserved.

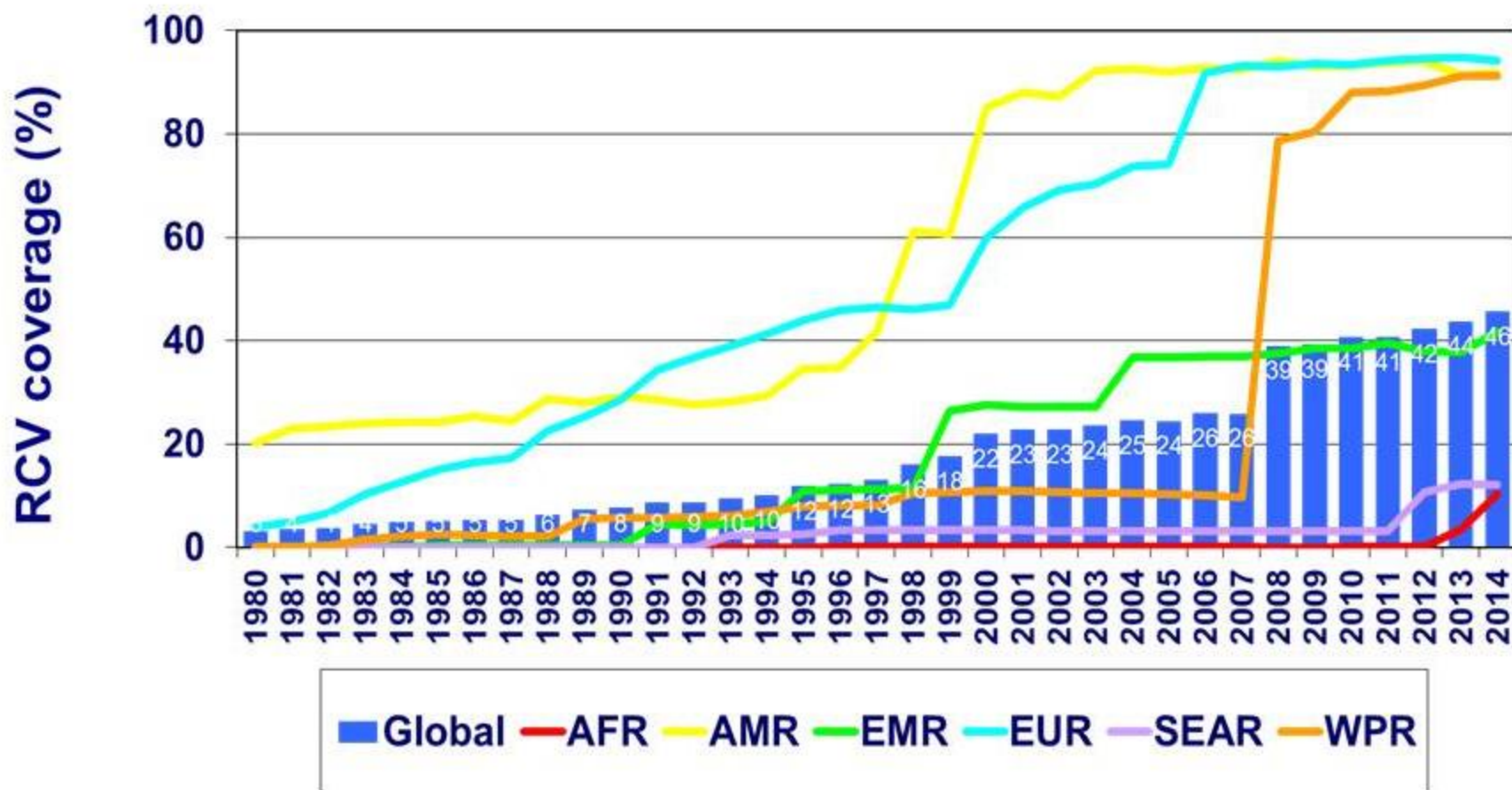
Immunization coverage with Rubella containing vaccines* in infants, 2014

*MCV1 was used as a proxy in the Member States that have introduced Rubella vaccine.

Rubella containing vaccine (RCV) coverage* by WHO region, 1980-2014

global coverage at 46% in 2014

Ocena ekspertów w sprawie oceny możliwości eliminacji odry i różyczki :

1. odra i różyczka mogą i powinny być wyeliminowane,
  2. likwidacja tych chorób do 2020 roku jest wykonalna,
  3. sukces zwalczania wymaga wzmocnienia systemu rutynowych szczepień dla osiągnięcia wystarczającego stopnia uodpornienia.
-

Aktualna sytuacja Polski przedstawia się następująco:

- Przy jednym z najlepszych w Europie stopniu uodpornienia populacji (>98%) pozostają subpopulacje wrażliwe na zakażenie (grupy etniczne i przeciwnicy szczepień)
  - Późne w stosunku do innych krajów wprowadzenie powszechnych szczepień przeciw różyczce powoduje utrzymywanie się różyczki rodzimej
  - Zachorowania na odrę charakteryzują się typowym dla importów rozproszeniem drobnych ognisk
-

Aktualna sytuacja Polski przedstawia się następująco:

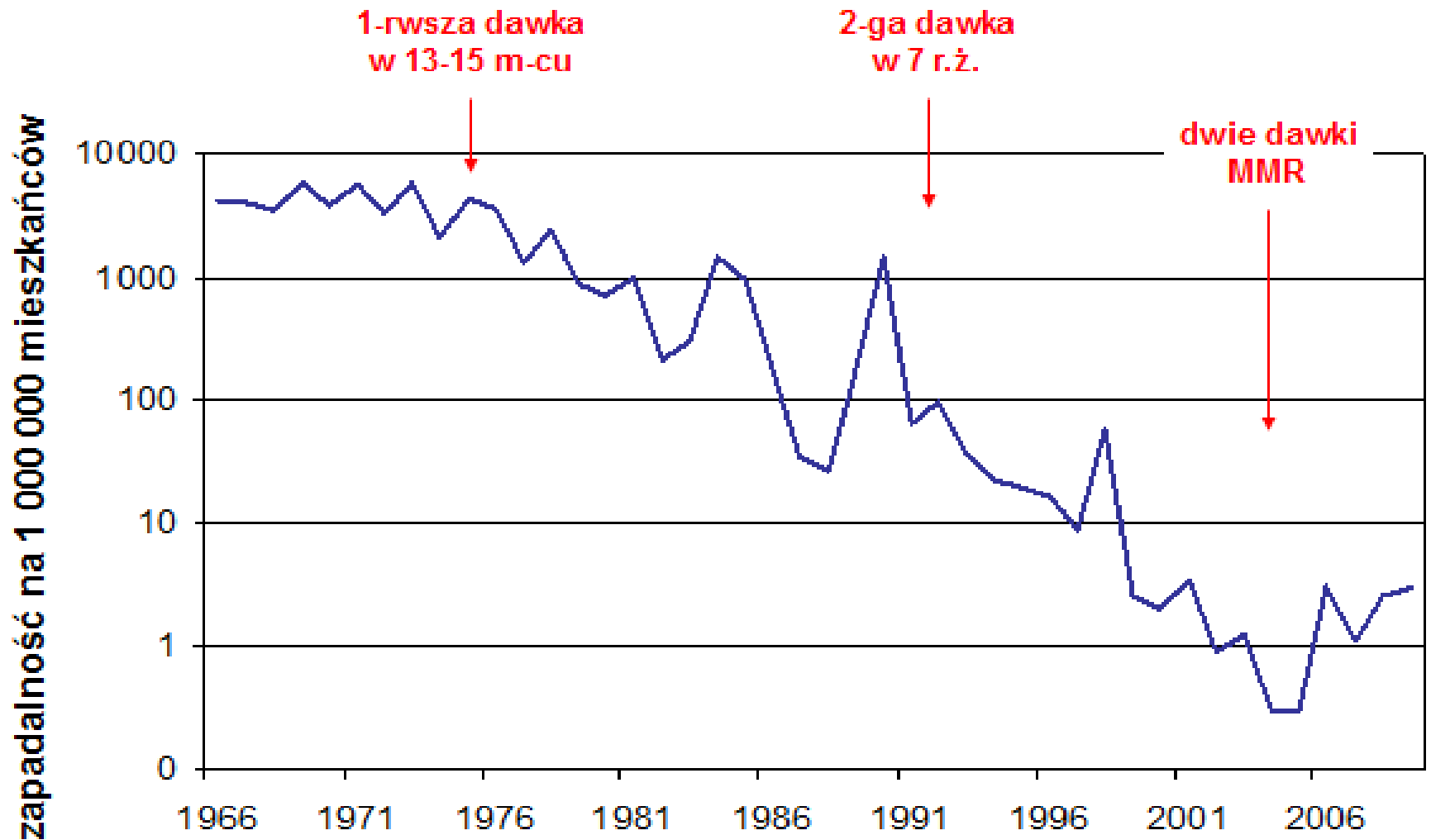
- Duża ruchliwość niektórych grup etnicznych (zarówno w skali międzynarodowej jak i wewnątrz kraju) powoduje ciągłe powstawanie niewielkich ognisk zachorowań w różnych obszarach Polski niezależnie od lokalnego stopnia uodpornienia
- Brak możliwości prognozowania miejsca wystąpienia ognisk stwarza istotne zagrożenie dla personelu medycznego. zagrożenie odrą dla osób nieszczepionych, jak i dla dzieci, u których szczepienia są opóźnione
- W zaistniałej sytuacji może dochodzić do zakażeń wśród pacjentów i częściowo tylko uodpornionego personelu medycznego. Taka sytuacja stanowi zagrożenie dla osób z obniżoną odpornością

Odra – ważne daty

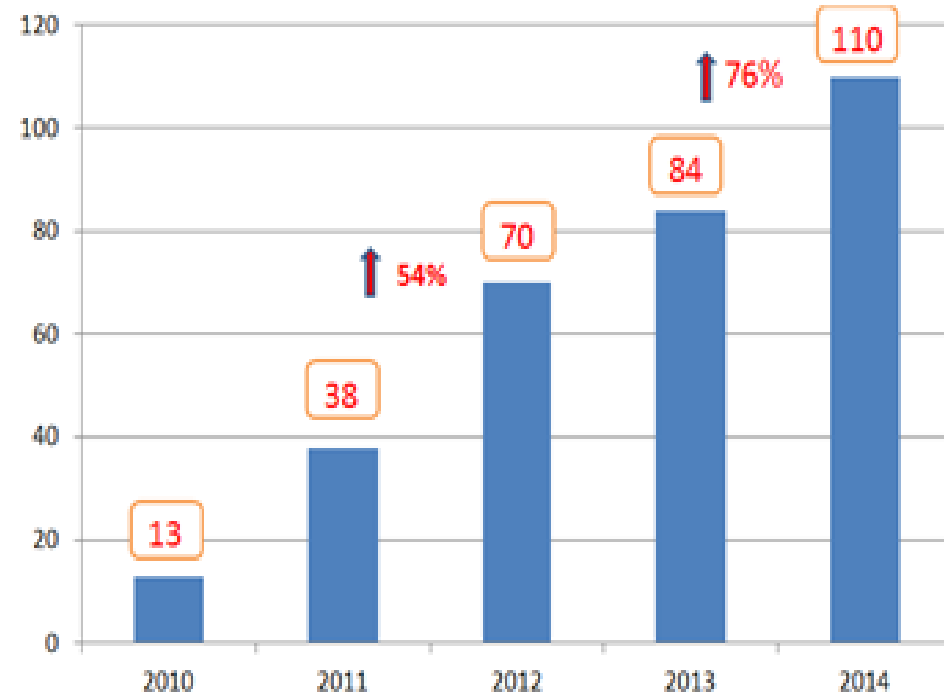
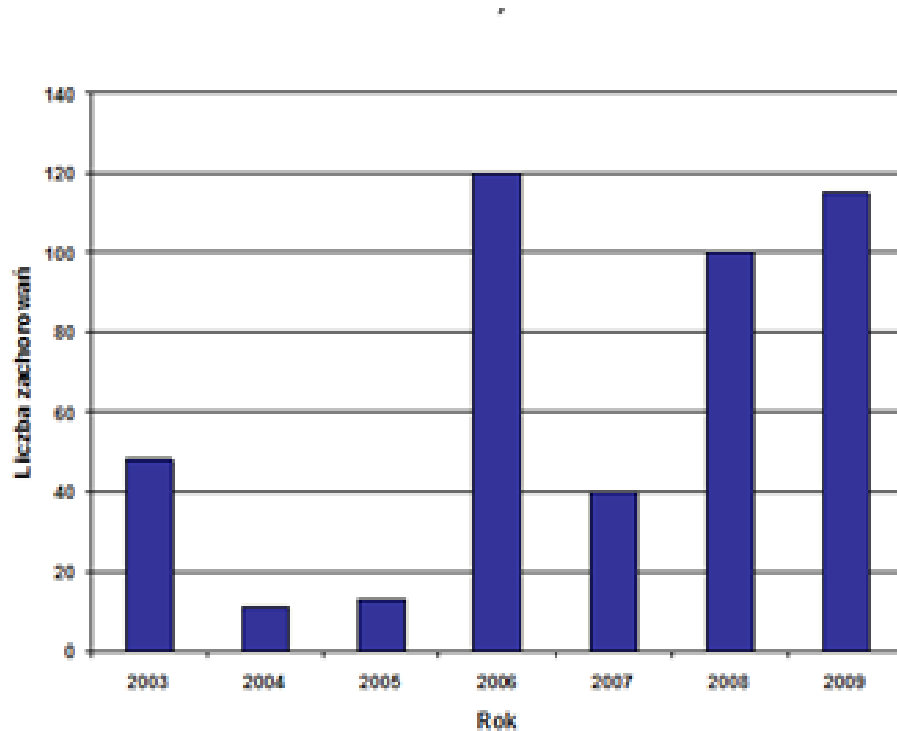
- 1919 – obowiązkowe zgłaszanie zagregowanych danych o przypadkach odry
  - 1975 – 1-rwsza dawka w 13-15 m-cu
  - 1991 – 2-ga dawka w 7 r.ż.
  - 1996 – wywiady jednostkowe o zachorowaniach na odrę
  - 1999 – wywiady jednostkowe o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na odrę
  - 2003 – dwie dawki MMR – 1-sza w 13-15 m-cu, druga w 10 r.ż.
  - 2005 – definicja przypadku EU
-

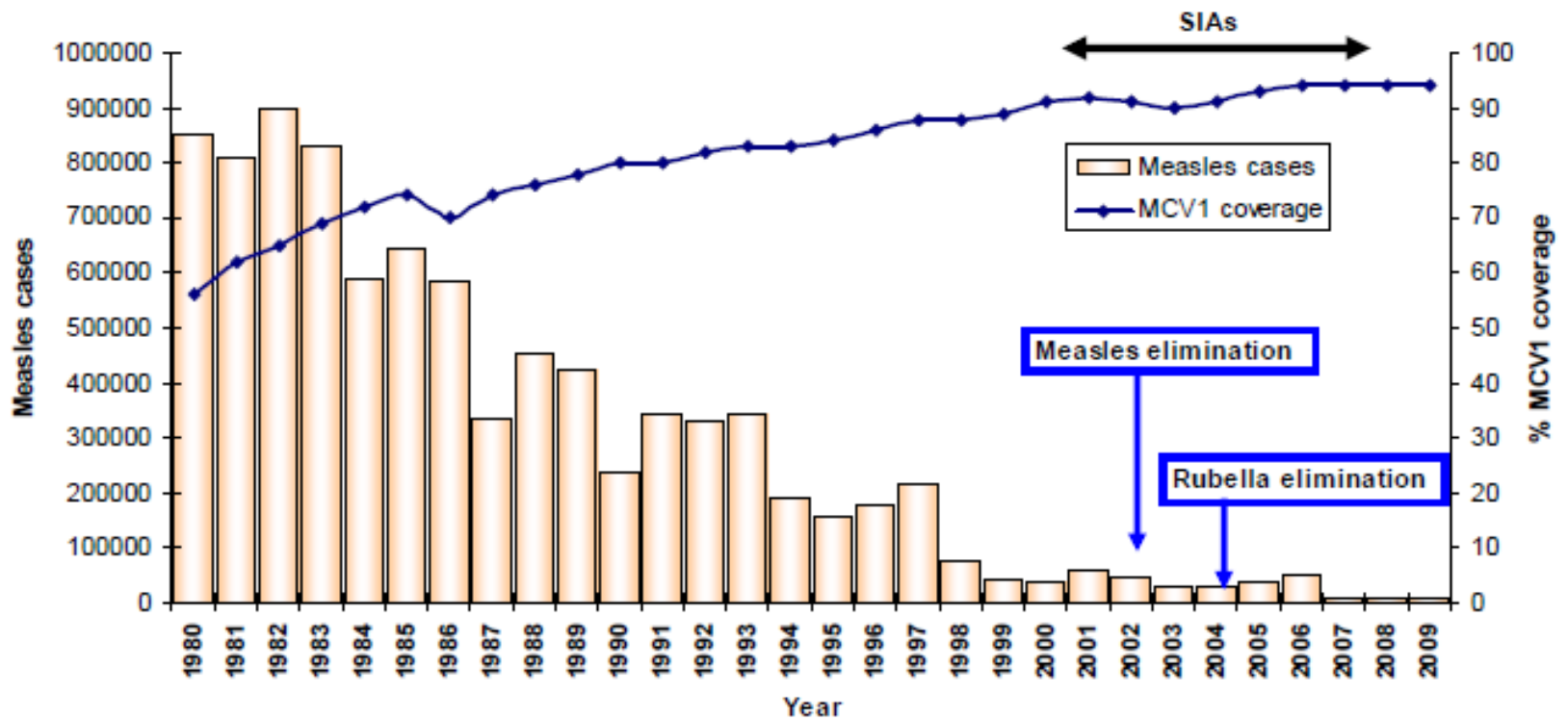
Odra w Polsce, 1965-2009

Zachorowania na odrę w Polsce w latach 2003-2014

Fig. 1: Reported measles cases and measles immunization coverage (MCV1) rates in the WHO European Region, 1980–2008.

Source: WHO, 2010 (5)

Zachorowania na odrę w krajach Unii Europejskiej w latach 2010-2014

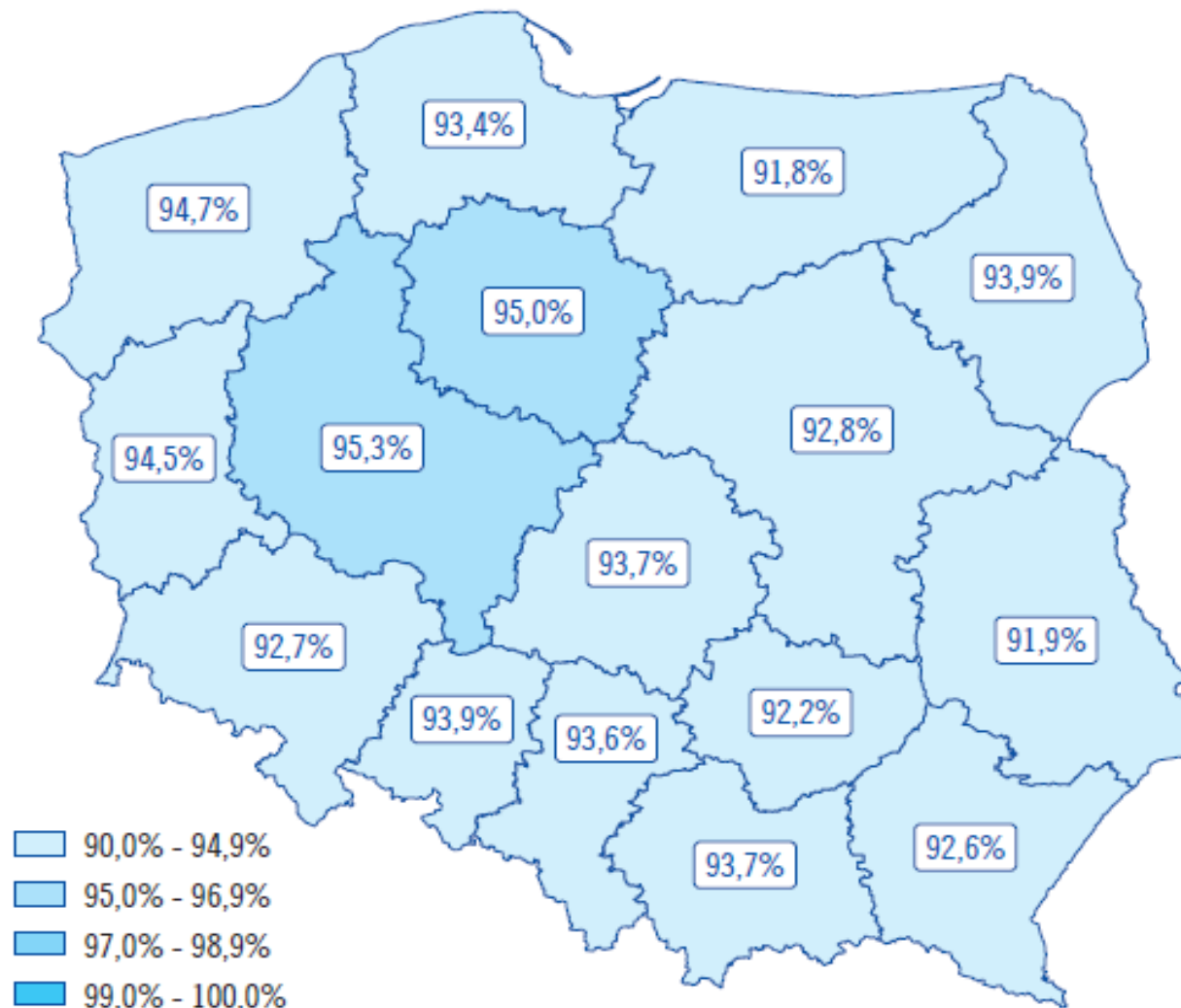
ROK	LICZBA PRZYPADKÓW	UDZIAŁ NIEKTÓRYCH KRAJÓW
2010	30265	Bułgaria – 22 005 Francja – 5019 Niemcy, Włochy, Irlandia- ok. 1000
2011	30567	Francja - 15 206 Włochy – 5181 Rumunia – 4015 Niemcy, UK- ok. 2000
2012	8230	Rumunia – 3846 Francja , Włochy- ok. 1000
2013	10533	Holandia- 2600 Włochy – 2250 Niemcy- 1772
2014	3616	Włochy – 1672 Niemcy - 446

STAN ZASZCZEPIENIA (SPP) DZIECI W 3 ROKU ŻYCIA W 2013 ROKU WEDŁUG WOJEWÓDZTW

- w stosunku do rocznika

Odra

Różyczka – ważne daty

1966 – obowiązkowe zgłaszanie zachorowań na różyczkę
(zagregowane dane)

1989 – obowiązkowe szczepienie dziewczynek w wieku 13 lat jedną
dawką monowalentnej szczepionki przeciw różyczce

Stan zaszczepienia >94% (1992-2006)

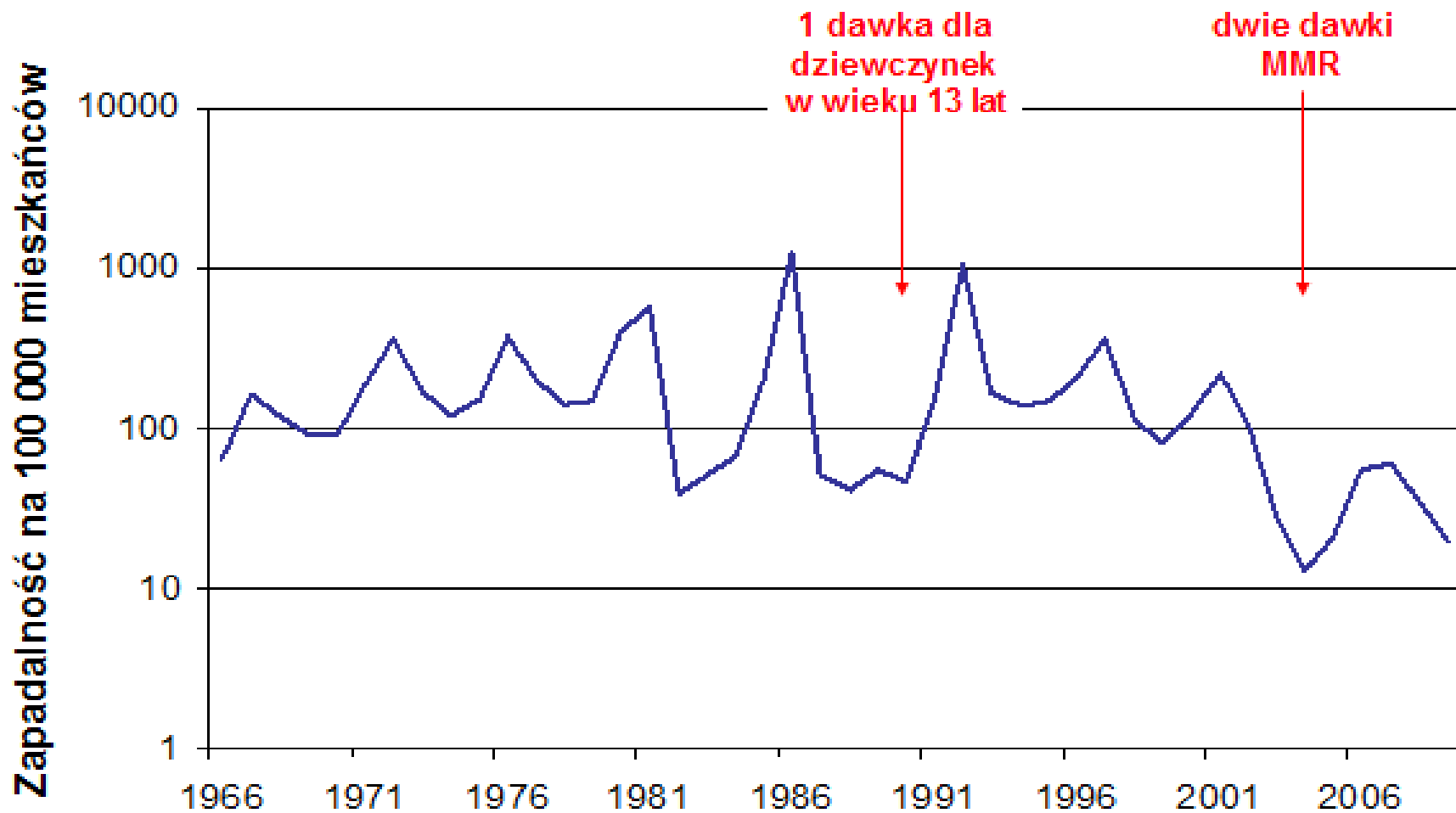
1997 – odrębne zgłaszanie zespołu różyczki wrodzonej

2003 – obowiązkowe szczepienie dwoma dawkami szczepionki MMR
- 1-rwsza w
13-15 m-cu, druga w 10 r.ż.

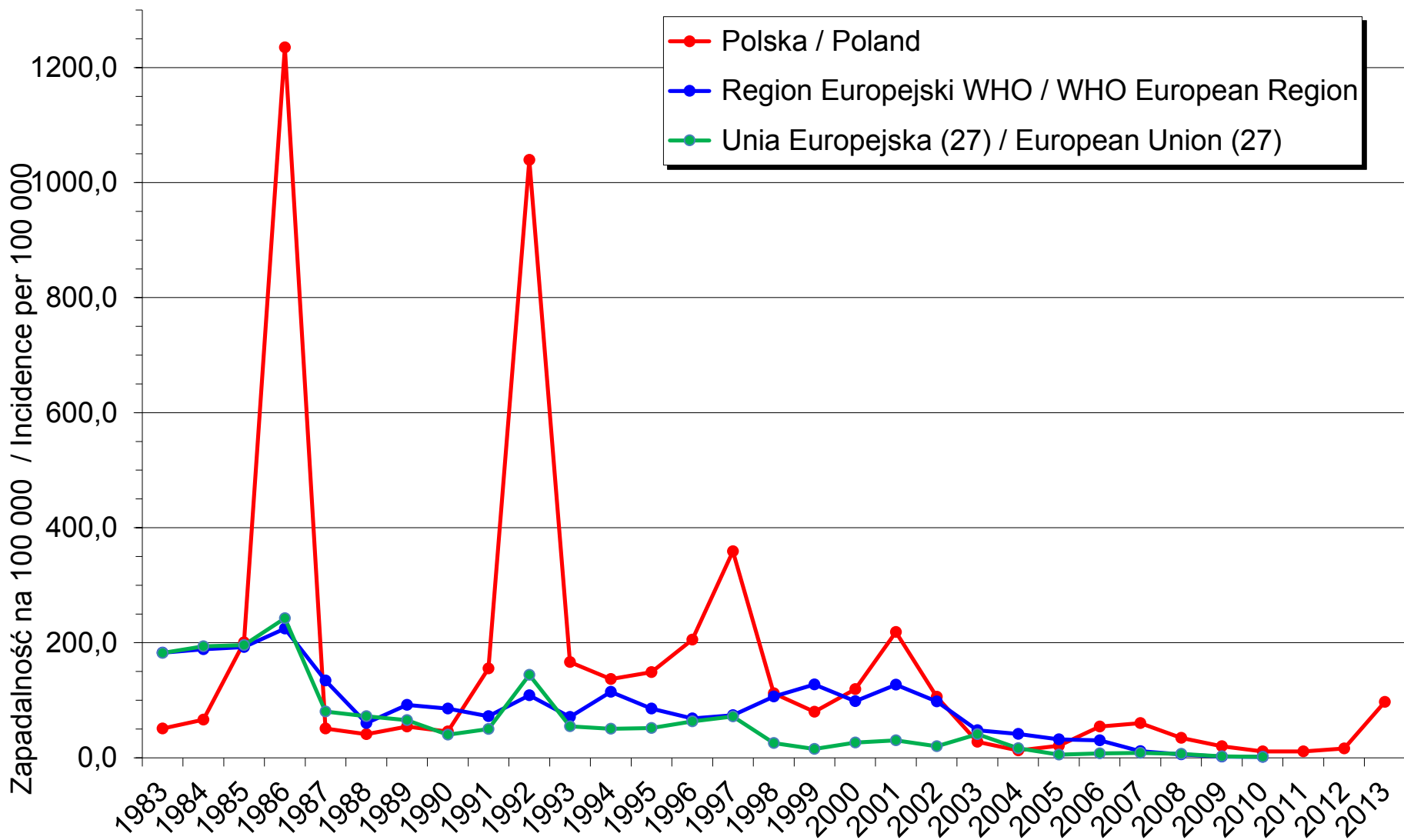
Stan zaszczepienia 1-rwszą dawką (w 13-15 m-cu) >97% od 2003

W latach 2005-09, szczepieniu podlegały 12-letnie dziewczęta nie szczepione w
10 r.ż.

Różyczka w Polsce, 1965-2007

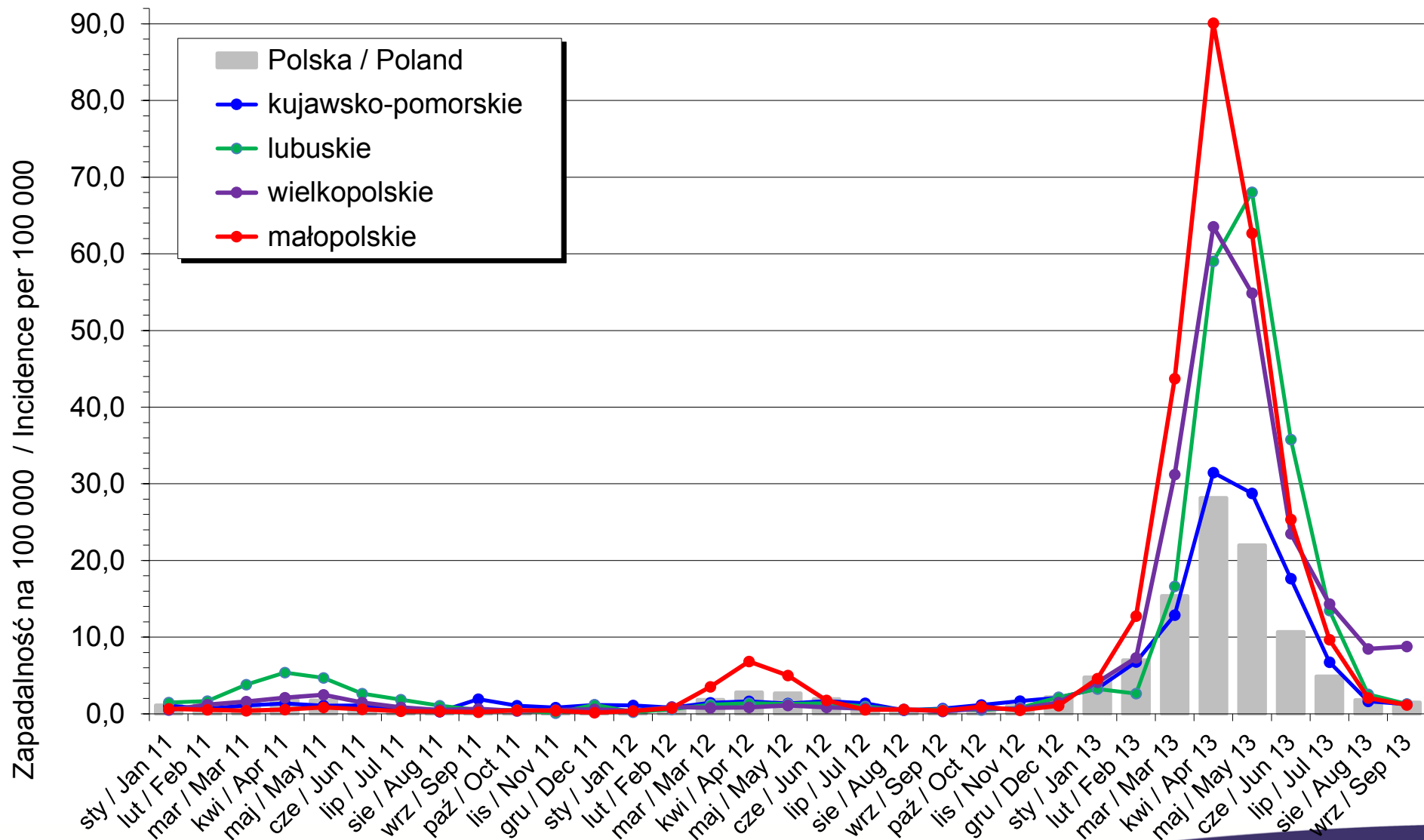

Różyczka w Polsce, Regionie Europejskim WHO, Unii Europejskiej na przestrzeni 30 lat

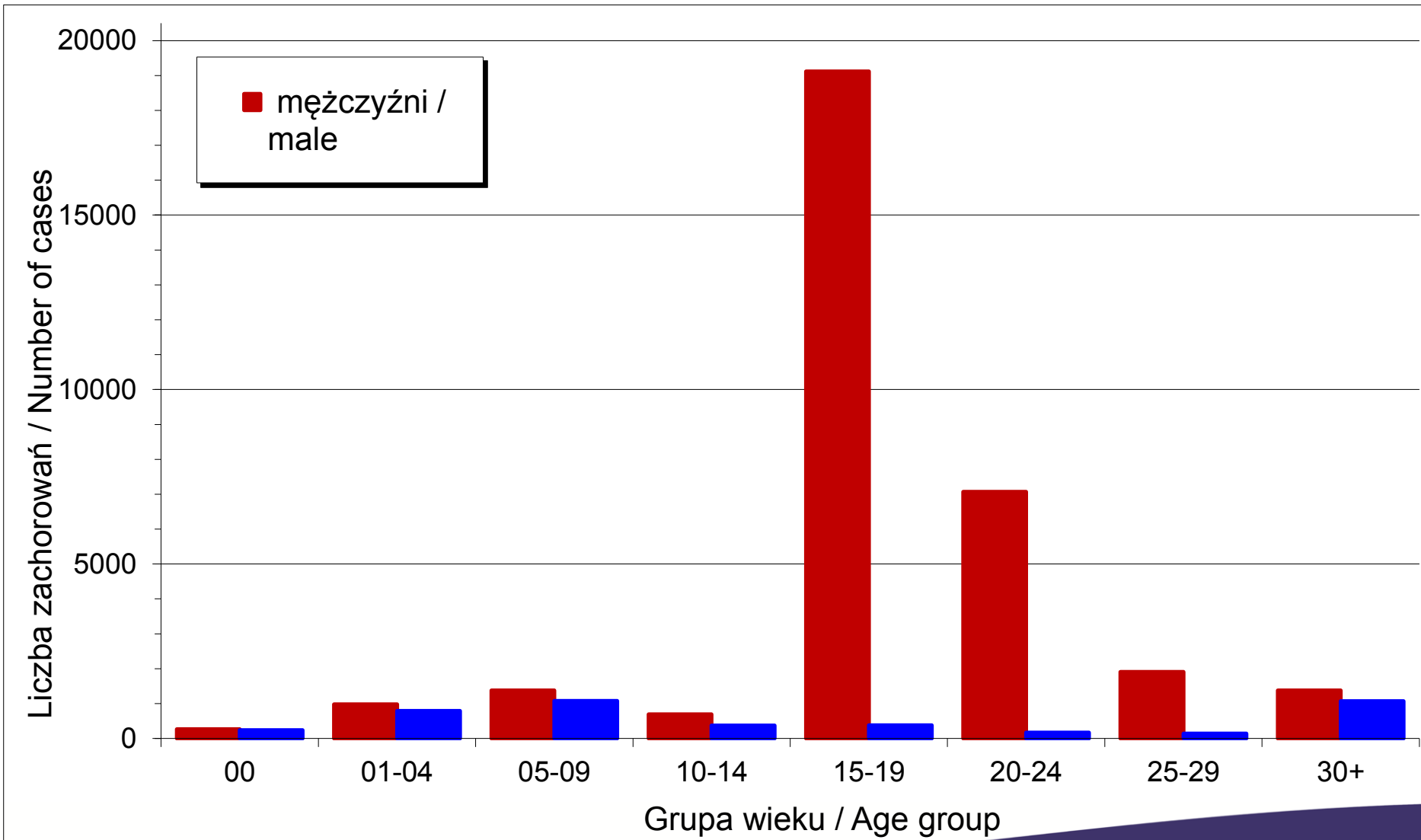

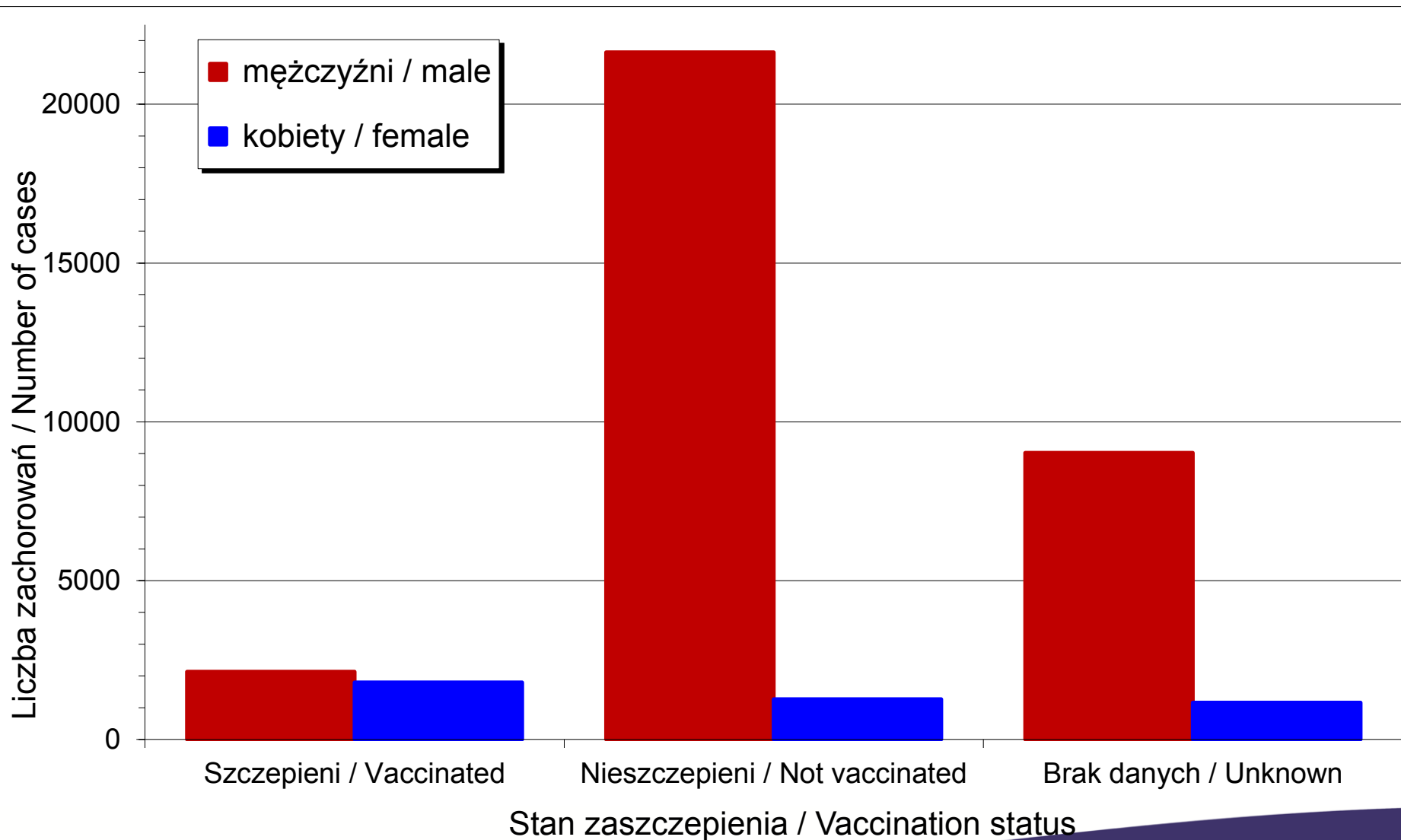
Wzrost zachorowań na różyczkę w 2013r.

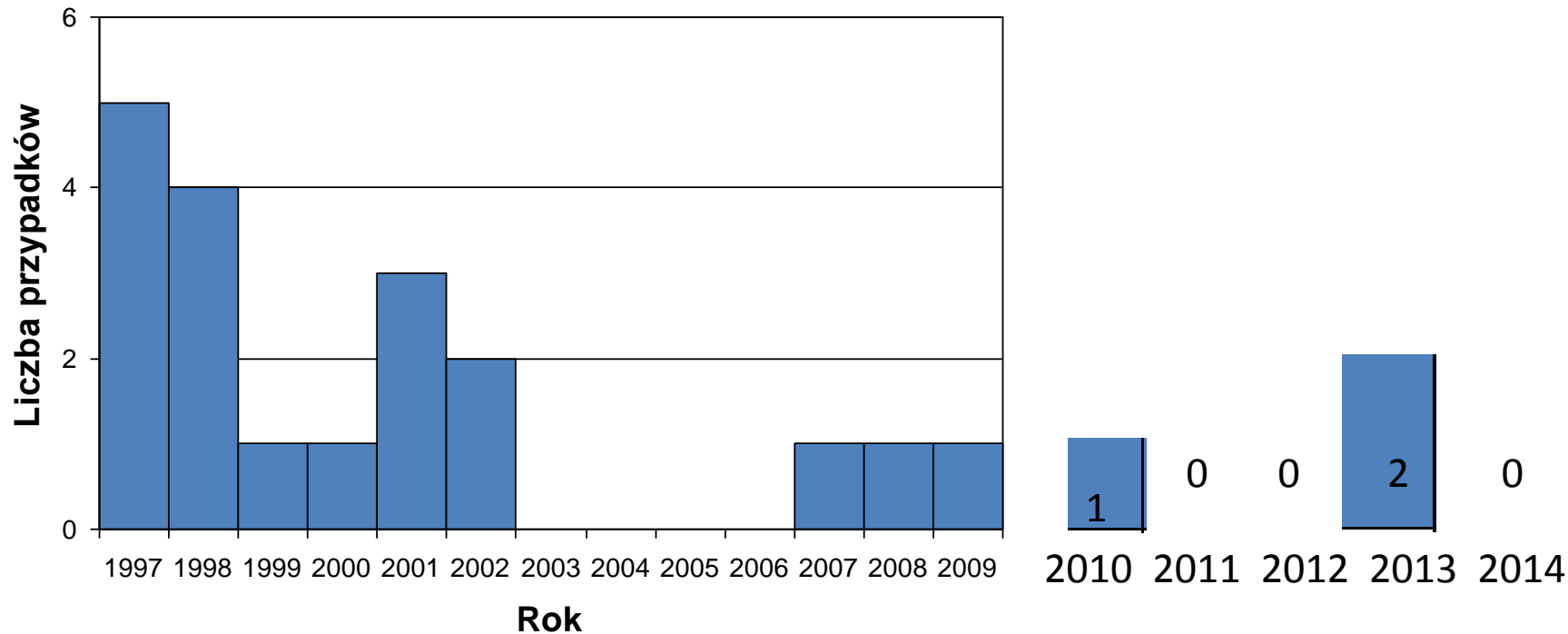
Zachorowania na różyczkę w grupach wieku, 2013

Zachorowania na różyczkę wg stanu zaszczepienia, 2013

Zespół różyczki wrodzonej, 1997-2014

Dziękuję za uwagę

